

Brüssel, 29. juuni 2026
(OR. en)

11267/26

ASIM 41

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	29. juuni 2026
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2026) 322 final
Teema:	KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE Euroopa rändevõrgustiku hindamise kohta (2018-2021)

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2026) 322 final.

Lisatud: COM(2026) 322 final

Brüssel, 29.6.2026
COM(2026) 322 final

**KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA
MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE**

Euroopa rändevõrgustiku hindamise kohta (2018-2021)

{SWD(2026) 173 final}

1. TAUST

Euroopa rändevõrgustik (edaspidi „ERV“) on ELi rahastatav võrgustik, mis loodi nõukogu otsusega 2008/381/EÜ¹ ning mida muudeti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 516/2014,² eesmärgiga koguda ja jagada rände- ja varjupaigalaast teavet liidu institutsioonide ning liikmesriikide ametiasutuste ja institutsioonide vahel, et vastata poliitikakujundajate ja muude sidusrühmade vajadustele neis valdkondades.

ERV eesmärk on ühtlasi toetada praktilise koostöö arendamist rände- ja varjupaigavaldkonnas liidu ja valitud kolmandate riikide vahel, sealhulgas heade tavade ja teabe vahetamist halduskokkulepete sõlmimise kaudu.

Kooskõlas nõukogu otsuse 2008/381/EÜ artikliga 13 esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele ERV arengut käsitleva aruande, mis põhineb sõltumatul ja välisel hindamisel. Käesolev aruanne käsitleb nelja-aastast ajavahemikku (2018–2021)³. Ajavahemikku 2018–2021 iseloomustasid COVID-19 pandeemia ja sellega seotud liikumiskiirangud, mis mõjutasid rände- ja varjupaigadünaamikat ning tekitasid kiiresti muutuvaid operatiiv- ja teabevajadusi. Samal ajal esitas komisjon 2020. aasta septembris uue rände- ja varjupaigaleppe ettepaneku, millega määrati kindlaks ELi peamine poliitikareform. Komisjoni ettepanek uue rände- ja varjupaigaleppe kohta oli oluline tegur, mis suunas pärast ettepaneku esitamist ERV tegevust ja väljundeid. Geograafilise ulatuse poolest hõlmab aruanne kõiki liikmesriike, välja arvatud Taanit, kuna Taani ei osale nõukogu otsuses 2008/381/EÜ, millega loodi Euroopa rändevõrgustik ning mis esitati meetmena EÜ asutamislepingu artikli 66 alusel (nüüd ELi toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise alusel), ning kooskõlas protokolliga Taani seisukoha kohta. Aruanne hõlmab ka Gruusiat, Moldova Vabariiki ja Norrat, kes osalevad ERVs vaatlajariikidena.

Hindamisel keskendutakse ERV asjakohasusele, tulemuslikkusele, tõhususele, sidususele ja ELi lisaväärtusele. Ühtlasi hinnatakse, kas ERV mandaat on ajakohane ja vastab eesmärkidele, milleks see loodi, ning kui tulemuslikud on olnud muudatused tegevuste ulatuses. Samuti analüüsitakse ERV ja ERV teenuse osutaja töökorraldust, sealhulgas teabevahetust, ning esitatakse saadud kogemused ja soovitusel, et ERV suudaks pidevalt muutuv keskkonnas tekkivatele probleemidele paremini reageerida.

ERV 2024. aastal lõpule viidud sõltumatu hindamisuuringu tegi komisjoni nimel eraõiguslik konsortsium, et toetada hindamist ja anda selle jaoks vajalikku teavet. Tõendusmaterjali koguti järgmistest allikatest:

---

¹ Nõukogu 14. mai 2008. aasta otsus 2008/381/EÜ Euroopa rändevõrgustiku loomise kohta (ELT L 131, 21.5.2008, lk 7).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 516/2014, millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond, muudetakse nõukogu otsust 2008/381/EÜ ning tunnustatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsused nr 573/2007/EÜ ja nr 575/2007/EÜ ning nõukogu otsus 2007/435/EÜ (ELT L 150, 20.5.2014, lk 168).

³ ERV tööprogrammide ajavahemikke (2017–2018, 2019–2020, 2021–2022) arvestades on hindamise raames osaliselt hinnatud ka 2021.–2022. aasta tööprogrammi andmeid, kusjuures 2021. aasta kohta ei olnud võimalik konkreetsetele andmetele juurde pääseda.

- veebipõhine küsitlus, mis hõlmas 29 riikliku kontaktpunkti ja 555 riikliku rändevõrgustiku liiget;
- kolm strateegilist intervjuud komisjoni talituste ja muude ELi tasandi sidusrühmadega;
- 33 suunatud intervjuud ja 10 lühiintervjuud erinevate sidusrühmade esindajatega;
- kuus juhtumiuuringut, milles dokumendianalüüs ühendati kuue riiklike kontaktpunktidega tehtud rühmaintervjuu ja viie riiklike rändevõrgustike liikmetega korraldatud fookusrühmaga;
- töötuba 24 riikliku kontaktpunkti koordinaatoriga;
- dokumentide analüüs.

Peamine tõendusmaterjal koosnes küsitlusele vastanute vastustest. Dokumentide analüüsis kasutatud allikad andsid asjakohast teavet ja faktilist tõendusmaterjali ERV toimimise kohta, sealhulgas selle struktuuri, juhtimise, tegevuse ja toodete kohta. Välitööd aitasid koguda kvalitatiivseid teadmisi selle kohta, kuidas ja miks konkreetset tulemust saavutati, ning kindlaks teha saadud kogemused. ERV iga-aastased aruanded⁴ olid kasulikud, kuna need annavad üksikasjaliku ülevaate tegevustest, mida ERV on konkreetsel aastal ellu viinud. Tulemuste usaldusväärsus ja valiidsus tagati nii dokumentide analüüsi kui ka välitööde käigus kogutud andmete ja teabe süstemaatilise triangulatsiooniga.

Käesolev aruanne esitatakse Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele ning sellele on lisatud komisjoni talituste töödokument, milles esitatakse hindamise tulemused.

2. HINDAMISE PEAMISED JÄRELDUSED

Tulemuslikkuse seisukohast leiti hindamisel, et ERV peamised programmdokumendid on kooskõlas selle õigusliku aluse eesmärkidega ning kajastavad neid. Seda kinnitavad sidusrühmad, kes arvasid ülekaalukalt, et ERV tegevus aastatel 2018–2021 on kajastanud nõuetekohaselt ameti volituste raames seatud eesmärke.

ERV toetas ELi poliitikakujundajaid rände- ja varjupaigavaldkonnas, aidates reageerida ELi poliitikaprioriteetidele ning töötada välja ja rakendada uusi poliitikaalgatusi. Riiklikul tasandil aitas see suurendada teadmisi ning parandada rände- ja varjupaigavaldkonna poliitikakujundamist. Üldiselt peeti ERV koostatud teavet kättesaadavaks, võrreldavaks, hõlpsasti loetavaks, objektiivseks ja usaldusväärseks ning regulaarselt ajakohastatuks. Lisaks kõrgele kvaliteedile pidasid sidusrühmad ERV koostatud teavet poliitika seisukohast asjakohaseks ja nende vajadustele vastavaks nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil.

Juurdepäas ERV koostatud teabele paranes märkimisväärselt pärast seda, kui ERV teabevahetussüsteem viidi üle uuele platvormile, mis aitas parandada süsteemi toimivust⁵.

ERV tegi rahvusvaheliste organisatsioonidega koostööd, et valmistada ette tooteid ja üritusi: 2020. aastal koostati koostöös Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooniga (OECD)

⁴ https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/european-migration-network-emn/emn-publications/emn-status-reports_en.

⁵ Teabevahetussüsteemi põhjalik uuendamine viidi läbi 2024. aastal, mis jäi käesoleva hindamise ajavahemikust välja.

neli teabelehte⁶ COVID-19 mõju kohta ning 2021. aastal üks teabeleht koostöös Euroopa Liidu Varjupaigaameti (EUAA) ja Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiga (Frontex)⁷. Lisaks korraldas Soome riiklik kontaktpunkt 2021. aastal koostöös OECD ja Euroopa Nõukoguga ühiselt ERV konverentsi.

ERV aitab kaasa heade tavade jagamise edendamisele, täites jätkuvalt vahendaja rolli, mis võimaldas juurdepääsu liikmesriikides kindlaks tehtud headele tavadele ning rändevaldkonna tavade kohta teabe vahetamist liikmesriikide vahel.

Oluline areng välissuhetes oli ERV koostöö kolmandate riikidega hindamisperioodi jooksul. 2021. aastal liitusid Gruusia ja Moldova Vabariik ERVga vaatlejatena,⁸ samal ajal kui Armeenia, Montenegro, Serbia ja Ukraina väljendasid huvi ERVga liitumise vastu⁹. Komisjon alustas kolmandate riikidega tehtava koostöö töörühma (Cooperation with Third Countries Working Group, CTC WG) toel esialgseid mõttevahetusi nende riikidega¹⁰.

Kui hindamisel vaadeldi teabe edastamist üldsusele, tuvastati vajadus veelgi tugevdada riiklike kontaktpunktide rolli riiklike partnerite kaasamisel ERV tegevuste tutvustamiseks, sealhulgas parema koordineerimise kaudu poliitikakujundajatega. Hindamine kinnitas, et suurenenud jõupingutused teabe edastamise tõhustamiseks üldsusele, sealhulgas selliste materjalide koostamine, mida saab kohandada konkreetsetele liikmesriikide vajadustele, avaldas mõju 2021. aastal¹¹.

Tõhususe seisukohast peeti ERVd rahaliselt kestlikuks ja kulutõhusaks ning Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi (AMIF) rahastamist piisavaks, samal ajal kui ERV rakendamiskulud olid proportsionaalsed saadava kasuga. Riiklike kontaktpunktide sõnul olid kõige ressursimahukamad elemendid enamasti riiklike ürituste korraldamine, ERV koosolekutel osalemine ning panustamine ERV toodetesse, nagu rände- ja varjupaigavaldkonna aastaaruanded ning uuringud. Sidusrühmad märkisid, et kuigi iga-aastane toetustükkel hõlmas mitut haldusetappi ja eelarveeraldise võib praktikas realiseeruda pärast rakendamise algust, on riiklikud kontaktpunktid üldiselt saanud kavandatud tegevustega edasi minna ja väljundid ettenähtud viisil saavutada. Lisaks toetasid 2018. aastal kasutusele võetud lihtsustamismeetmed, millega anti riiklikele kontaktpunktidele suurem autonoomia teha väikesi eelarvekohandusi ilma eelneva heakskiiduta, sujuvamat rakendamist ja aitasid kaasa

---

⁶ ERV teabelehed annavad poliitikakujundajatele konkreetse teema kohta peamised järeldused ja sõnumid. Esitatud teave põhineb ERV kogutud ja analüüsitud teabe tulemustel, näiteks aruannetel ja uuringutel või sihtotstarbelistel päringutel.

⁷ Euroopa Komisjon (2020), Euroopa rändevõrgustiku 2020. aasta aruanne. Kättesaadav aadressil: https://home-affairs.ec.europa.eu/system/files/2021-11/00_eu_emn_status_report_2020_en.pdf.

⁸ 2021. aasta aruanne. Kättesaadav aadressil: <https://home-affairs.ec.europa.eu/system/files/2023-01/EMN%20status%20report%202021%20final.pdf>.

⁹ 2021. aasta aruanne. Kättesaadav aadressil: <https://home-affairs.ec.europa.eu/system/files/2023-01/EMN%20status%20report%202021%20final.pdf>.

¹⁰ 27. juhtorgani koosolek.

¹¹ ERV teabevahetusstrateegia aastateks 2021–2025 ja selle mõju jäävad käesoleva hindamise ajalisest kohaldamisalast välja.

üldisele tõhususele. ERV rahastus osutus määravaks, et võrgustiku saavutatud tulemused ja saadav kasu oleksid realiseeritavad ning kestlikud.

Juhtimise kohta kinnitas hindamine, et ERV eri komponendid toimisid kogu analüüsitud perioodi jooksul kooskõlas ERV õigusliku alusega, sealhulgas osalesid juhtorgani koosolekutel ja täitsid oma rolli vastavalt nõukogu otsusele 2008/381/EÜ. Kuna COVID-19 oli peamine tegur, mis mõjutas ELi rände- ja varjupaigasüsteemi ning tõi kaasa suure hulga teemasid, korraldati 2021. aastal kaks täiendavat juhtorgani koosolekut. ERV juhtimine pakkus võrgustikule olulisi strateegilisi ja poliitilisi suuniseid, mida peeti märkimisväärseks edasiminekuteks võrreldes olukorraga, mis tuvastati eelmises, 2015. aasta hindamises. Samas tehti kindlaks, et teaduseksperte ei olnud veel kaasatud juhtorgani abistamisse, nagu on nõutud nõukogu otsuse 2008/381/EÜ artiklis 4, mistõttu selles küsimuses ei olnud alates 2015. aasta hindamisest edusamme tehtud.

Riiklike kontaktpunktide koosseis oli kooskõlas nõukogu otsusega 2008/381/EÜ ning hindamine kinnitas, et nad täitsid oma ülesandeid vastavalt selle otsuse sätetele.

ERV teenuse osutaja panust ERV toimimisse peeti tõhusaks ja toetavaks, kuid tuvastati vajadus täiendavalt parandada dokumentide, sealhulgas koosolekute protokollide, õigeaegset esitamist.

Üldiselt kinnitas hindamine ERV sisemise struktuuri asjakohasust, mis võimaldas ERV-l oma tegevust tõhusalt juhtida, ning ka head teadlikkuse taset rollide ja vastutuse sisemisest jaotusest.

Hindamisel leiti, et ERV tegevus on **kooskõlas** Euroopa rände- ja varjupaigapoliitikaga, sealhulgas rände- ja varjupaigaleppe ning muude valitud peamiste rändepoliitika algatustega. ERV poliitikakujundamise toetamiseks ja üldsuse teavitamiseks koostatud väljundid olid kooskõlas komisjoni eesmärgiga tagada õiglase ja tõhus varjupaiga-, tagasisaatmis- ja integratsioonipoliitika ning ELi välispiiride parem haldamine. ERV panus praktilise koostöö ja heade tavade vahetamise hõlbustamiseks oli oluline vahend kehtiva ELi õigustiku koordineeritumaks kohaldamiseks. See aitas kaasa jõupingutustele ühtlustada ühiste standardite kohaldamist varjupaigamenetlustes, vastuvõtutingimustes ning rahvusvahelist kaitset taotlevate kolmandate riikide kodanike taotluste rahuldamisel. ERV edendatud ühine arusaam rändega seotud küsimustest toetas uue solidaarsusmehhanismi kasutuselevõttu rändesurve olukorra lahendamisel. Usaldusväärse ja ajakohase teabe kogumine ja vahetamine toetas parema kriisivalmiduse ja kriisidele reageerimise arendamist ning uute seaduslike võimaluste kujundamist rände- ja varjupaigavaldkonnas.

ERV kogus ja esitas ELi sinise kaardi direktiiviga seotud asjakohast teavet¹². Rände- ja varjupaigavaldkonna aastaaruannetes ja riikide teabelehtedes ning kvartaalsetes bulletäänides anti ülevaade liikmesriikide rakendatud riiklikest meetmetest, millega reguleeritakse kolmandate riikide kodanike riiki sisenemist ja riigis elamist. See oli täielikult kooskõlas direktiiviga, milles sätestatakse kolmandate riikide kodanike kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil liikmesriikidesse sisenemise ja seal elamise tingimused. Lisaks oli ERV panus

---

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2021. aasta direktiiv (EL) 2021/1883, mis käsitleb kolmandate riikide kodanike kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil riiki sisenemist ja seal elamise tingimusi ja millega tunnustatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 2009/50/EÜ (ELT L 382, 28.10.2021, lk 1).

täiustatud rändeindikaatorite väljatöötamise – sh koostöös asjaomaste ELi asutustega – kooskõlas kõnealuse direktiiviga.

Samuti leiti, et ERV eesmärgid ja tegevus on kooskõlas rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise tõkestamise ELi tegevuskava eesmärkide ja meetmetega¹³. Mõlema algatuse raames nähti ette rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise kohta teabe kogumist, haavatavate rändajate abistamist ning tihedamat koostööd kolmandate riikidega, et tõkestada ebaseaduslikku rännet. Sellega seoses sisaldasid ERV rände- ja varjupaigavaldkonna aastaaruanded ja riikide teabelehed aastatel 2018–2021 ülevaadet liikmesriikide viimastest poliitika arengusuundadest rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise tõkestamise valdkonnas. ERV ja ELi tegevuskava toetasid koostööd kolmandate riikide ja asjaomaste ELi asutustega ning objektiivse, ajakohase, usaldusväärse, asjakohase ja võrreldava teabe koostamist.

Liikmesriikide tasandil võtsid liikmesriigid aastatel 2018–2021 meetmeid kõigis poliitikavaldkondades, mida ERV hõlmab¹⁴.

ERV ja asjaomaste ametite (EUAA, Frontex ja FRA) vahelise koostöö analüüs näitas nende eesmärkide ja tegevuste suurt sidusust ning kooskõla. Nii ERV kui ka ametite õiguslikud alused sisaldavad konkreetseid sätteid, mille eesmärk on vältida kattuvusi, suurendades samal ajal vastastikust sünergiat. Lisaks kutsuti ametite esindajaid regulaarselt ERV koosolekutele, et edendada koostööd ja vältida töö dubleerimist.

Hindamise käigus kinnitati taas ERV **ELi lisaväärtust**, sest hindamine näitas, et paljud ERV saavutused ei oleks olnud võimalikud ilma ERV töö ja toetuseta, eelkõige heade tavade vahetamisel ja liikmesriikide vahelise püsiva praktilise koostöö tugevdamisel ning liikmesriikide poliitikakujundajate teabevajaduste rahuldamisel.

Sidusrühmad kinnitasid taas, et ERV on loonud märkimisväärset lisaväärtust, sealhulgas vahetult toetanud tõhustatud koostööd nii liidu sees kui ka väljaspool liitu. ERV stabiilne iseloom ja selle ulatuslik haare paljude sidusrühmadeni nii valitsussektoris kui ka valitsusvälises sektoris löid keskkonna, kus kujunesid suhted ja sai areneda vastastikune usaldus rände- ja varjupaigavaldkonna osalejate vahel nii liikmesriikide vahel kui ka liikmesriikide sees. Püsivate suhete kujundamine liikmesriikide tasandil osalejatega oli oluline selleks, et saada juurdepääs kindlatele andmetele ning tagada ajakohase ja tervikliku teabe koostamine.

Hindamine kinnitas samuti, et ERV koostatud teave oli kvaliteedi, terviklikkuse ja asjakohasuse poolest väga hea võrreldes muude liikmesriikide tasandil kättesaadavate allikatega. Ükski teine ELi tasandi võrgustik ega organisatsioon ei olnud suuteline pakkuma teabe kogumiseks ja jagamiseks samavõrd struktureeritud menetlusi ja kvaliteedistandardeid ega tagama andmete edastamist ja vahetamist kõigi ERV liikmete vahel. Enamik sidusrühmi

---

¹³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele, ELi tegevuskava rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise tõkestamiseks (2015–2020), COM(2015) 285 final.

¹⁴ Seaduslik ränne, rahvusvaheline kaitse, saatjata alaealised ja muud haavatavad rühmad, integratsioon ja kaasamine, kodakondsus ja kodakondsusetus, piirid, viisad ja Schengeni ala, ebaseaduslik ränne, sh rändajate ebaseaduslik üle piiri toimetamine, inimkaubandus, tagasisaatmine ja tagasivõtmine ning rände- ja arengu alane koostöö.

pidas ERVd rändega seotud teabe, mida ei ole võimalik mujalt saada, ühe akna süsteemiks. Hindamine näitas ka, et kui ERV tegevus lõpetataks, oleks keeruline tagada selle tegevuste ja väljundite stabiilne jätkumine võrreldaval tasemel.

ERV **asjakohasust** kinnitas see, et ühelt poolt ERV väljundite, konverentside ja ürituste temaatiline ulatus ning teiselt poolt ELi rände- ja varjupaigavaldkonna probleemid ja prioriteedid olid suurel määral kooskõlas. Kuigi ERV põhieesmärgid jäid hindamisperioodil muutumatuks, arenesid selle tööprogrammides loetletud erieesmärgid, milles pöörati üha enam tähelepanu uutele tehnoloogiatele ja tõhustatud koostööle kolmandate riikidega. See muutuv rõhuasetus kajastas esile kerkinud probleeme ja poliitika arengusuundi, mis on aastate jooksul kujundanud ELi rände- ja varjupaigamaastikku.

Hindamisel kinnitati ERV toodete fookuse kooskõla liikmesriikide esitatud prioriteetsete teemadega. Kuigi leiti, et ERV vastab liikmesriikide poliitikakujundajate vajadustele, kinnitati vaid osaline kooskõla üldsuse vajadustega¹⁵.

3. JÄRELDUSED JA SAADUD KOGEMUSED

Hindamine kinnitas, et aastatel 2018–2021 oli ERV tegevus kooskõlas tema mandaadiga ning toetas tema eesmärkide saavutamist. ERV tegevuste elluviimine osutus kulutõhusaks, sealhulgas suure lisandväärtusega tegevuste puhul (liikmesriikide üritused ja osalemine ERV koosolekutel).

ERV suurenevat **tulemuslikkust** kinnitas ka keskendumine tegevustele, mis suurendasid selle nähtavust (veebis, väljaannete ja ürituste kaudu). Leiti, et seda rolli tuleb veelgi tugevdada, et paremini kaasata riiklikke partnereid ERV tegevuste tutvustamiseks.

ERV **tõhususe** analüüsimine hindamise käigus osutus keerukaks, kuna metoodilised piirangud puudutasid finantsandmete kättesaadavust: hinnatud aastate ja tõendusmaterjali kogumise perioodi vahel oli ajanihe ning puudusid andmed konkreetse ajavahemiku 2018–2021 kohta, sest hindamisperiood ei langenud kokku ERV tööprogrammidega. Seda leevendati, tuginedes analüüsis eelarveeraldistele ning kaasates kättesaadavad finantsandmed 2017. ja 2022. aasta kohta. Hoolimata piirangutest kinnitas hindamine, et AMIFI rahastus oli suuresti piisav ERV toimimise katmiseks ning proportsionaalne ERV elluviidud erinevate tegevustega. Samuti leiti, et ERV juhtimisstruktuur oli hindamisperioodil tööprogrammide kohaste erinevate tegevuste elluviimiseks asjakohane. Samuti oli ERV teenuse osutajal oluline roll võrgustiku sujuva toimimise tagamisel.

ELi tasandil kinnitati hindamisel ERV tegevuse ja ELi peamiste rände- ja varjupaigavaldkonna prioriteetide **sidususe** kõrget taset. Leiti, et ERV eesmärgid olid kooskõlas hindamisperioodil ELis võetud valitud asjakohaste algatustega, nimelt rände- ja varjupaigapaktiga, muudetud ELi sinise kaardi direktiiviga ning ELi rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise tõkestamise tegevuskavaga. Neid algatusi tõsteti esile nende otsese asjakohasuse tõttu ERV analüüsi- ja teabevahetustegevuse seisukohast. Hinnatud rahvusvaheliste raamistike käsitlus piirdus ERV mandaadist tulenevalt rändega seotud tegevustega ELi liikmesriikides ja ERV vaatlejariikides.

---

¹⁵ Selle puudujäägi kõrvaldamiseks nähti ERV teabevahetuskavas aastateks 2021–2025 ette mitu parandusmeetet.

Samuti leiti, et ERV terviklik lähenemine rände on järjepidevalt kooskõlas kõigi nende algatuste konkreetse tegevusulatuslega. ERV toodete ainulaadsus seisneb nii nende käsitletavate teemade laias spektris kui ka suutlikkuses koguda andmeid ja teavet otse liikmesriikidelt, mis omakorda suurendas teabe usaldusväärsust ja võrreldavust. Lõpuks aitas ERV ja ELi tasandi esindajate tõhustatud koostöö tagada, et ühiste eesmärkide elluviimisel ei dubleeritaks jõupingutusi.

Liikmesriikide tasandil tehti samuti kindlaks, et ERV väljundites käsitletud teemad olid suurel määral kooskõlas liikmesriikide poliitika arengusuundadega aastatel 2018–2021. See tulenes eeskätt ERV konsultatsioonipõhisest teemade valikuprotsessist, mille käigus määrati kindlaks toodetes prioriteediks seatavad teemad ja mis eeldas mitut konsultatsioonivooru komisjoni ja liikmesriikide vahel nii juhtorgani kui ka riiklike kontaktpunktide tasandil ning aitas paremini vastata liikmesriikide tasandil erinevate sidusrühmade vajadustele. Konsulteerimisprotsessi, mis on võrgustiku eripära, nõrkuseks olid aeganõudvad korduvad konsultatsioonivoorud. Siiski leiti, et konsultatsioonivoorudega seotud tajutud kulud kaalusid üles protsessist saadav kasu ja saavutatud konsensus.

Hindamisel leiti ka, et ERV suutlikkus vastata üldsuse vajadustele jäi valdkonnaks, mis vajab edasist parandamist. ERV koostatud teave oli kohati tehnilist laadi ega olnud seetõttu piisavalt kohandatud üldsuse vajadustele. Vajadust paranduste järele nähti ka selles, kuidas ERV tulemusi jagatakse. Kuigi ERV nähtavus ELi tasandil suurenes, osutusid liikmesriikide tasandi teabevahetustegevused, sealhulgas suhtlus meediaga, nii arvult kui ka haardelt mõnevõrra piiratuks ning ERV tegevustest teavitamine jäi peamiselt poliitikakujundajate ringi. Selle lahendamiseks võttis ERV 2021. aastal mitu meetet, mille eesmärk oli parandada oma tegevuste ja tulemuste tutvustamist ning avalikustamist laiemale üldsusele. Nende jõupingutuste mõju analüüsitakse ERV järgmise hindamise käigus.

Hindamine kinnitas, et ERV on loonud märkimisväärset **ELi lisaväärtust**. Rände- ja varjupaigavaldkonnas kvaliteetse ja võrreldava teabe ning heade tavade vahetamise ja kättesaadavaks tegemise edendamist ning praktilise koostöö tugevdamist rändepoliitikas liikmesriikide, ELi ja rahvusvaheliste organisatsioonide vahel ning liikmesriikide tasandil osalejate seas ei oleks ilma võrgustiku tegevuseta olnud võimalik võrreldaval tasemel saavutada. Lisaks aitasid ERV tooted kujundada ELi liikmesriikide poliitikakujundajate seas ühist arusaama rändega seotud peamistest aspektidest.

Kui ERV tegevus oleks lõpetatud, oleks olnud keeruline tagada selle tegevuste jätkumist, eelkõige liikmesriikide rändevõrgustike olemasolu, teabevahetust kolmandate riikidega ning rände- ja varjupaigavaldkonna riiklike aruannete koostamist kõigis liikmesriikides. Selles kontekstis leiti, et ERV õiguslik alus on asjakohane, kuna see tagas ERV eesmärkide saavutamiseks piisavad volitused ja vastavad vahendid.

Hindamisel tuvastati viis valdkonda, millele tuleks edaspidi rohkem keskenduda, et parandada ERV toimimist nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil. **Viis saadud kogemust** on järgmised:

- täieliku kooskõla tagamine muutuvate ELi poliitikaprioriteetide ja tööprogrammides määratletud ERV tegevuste vahel;

- selle tagamine, et Teadusuuringute Ühiskeskus (JRC) oleks regulaarselt kaasatud ERV juhtorgani ja riiklike kontaktpunktide koosolekutesse;
- selle tagamine, et ERV rände- ja varjupaigavaldkonna aastaaruannetes ja uuringutes oleks eraldi jaotis liikmesriikide heade tavade kohta;
- liikmesriikide rändestatistika koostamise juhiste väljatöötamine koostöös Eurostatiga;
- strateegia koostamine liikmesriikide rändevõrgustike loomiseks ja juhtimiseks.

Üldiselt tunnustati hindamises ERV **positiivset panust** ELi rändepoliitika poliitikavajadustesse ja eesmärkide saavutamisse. Kõigi viie hinnatud kriteeriumi lõikes leiti järjepidevalt, et ERV tulemused olid head: see oli tulemuslik asjakohaste tegevuste elluviimisel, pakkus kindlat ELi lisaväärtust, kasutas kättesaadavaid ressursse hästi ja tõhusalt ning tegutses sidusalt oma tegevusraamistiku piires. Hindamise käigus ei tehtud ettepanekuid nõukogu otsuse 2008/381/EÜ muutmiseks.